**DEPARTMENT OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION**
**Sampige Road, Malleswaram, Bangalore.**

Syllabus Prepared for **I PUC - 2013.**

Sub/Code : **·Telugu (05)** Total Teaching hrs.-120

పద్యభాగము (Poetry) - 40 periods.

| Sl. No. | Topic | Text Selected | Name of the Author/Writer | Teaching hours. (40) |
|---|---|---|---|---|
| 1. | ఏకలవ్యుడు | ఆంధ్రమహా భారతము | నన్నయ్య | 6 |
| 2. | కన్యక | ముత్యాల సరాలు | గురజాడ అప్పారావు | 4 |
| 3. | గజేంద్రమోక్షము | ఆంధ్రమహాభాగవతము | పోతన | 6 |
| 4. | హనుమత్సందేశము | మొల్ల రామాయణము | మొల్ల కవయిత్రి | 6 |
| 5. | కుంతీకుమారి | ఖండకావ్యం | కరుణశ్రీ డా॥ జంధ్యాల పాపయ్యశాస్త్రి | 6 |
| 6. | హంపీక్షేత్రము | గబ్బిలము | గుఱ్ఱం జాషువా | 4 |
| 7. | వ్యాసమహర్షి | శ్రీవ్యాసవిలాస ప్రబంధము | డా॥ సి.ని. సుబ్బన్న శతావధాని | 5 |
| 8. | గోదావరి | ఖండకావ్యము | అడవి బాపిరాజు | 3 |
| | | | మొత్తం | **40** |

---

**DEPARTMENT OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION**
**Sampige Road, Malleswaram, Bangalore.**

Syllabus Prepared for **I PUC - 2013.**

Sub/Code : **Telugu (05)** Total Teaching hrs.-120

గద్యభాగము (Prose) - 35 periods.

| Sl. No. | Topic | Text Selected | Name of the Author/Writer | Teaching hours. (35) |
|---|---|---|---|---|
| 1. | బుద్ధి బలం | మిత్రలాభం | పరవస్తు చిన్నయసూరి | 4 |
| 2. | విదురనీతులు | భారతం | ఉషశ్రీ | 5 |
| 3. | బసవేశ్వరుడు | - | - | 4 |
| 4. | సారశక్తి | ఆంధ్రప్రభ దినపత్రిక | డా॥ విజయ లక్ష్మి | 4 |
| 5. | వివేకానంద సందేశం | రామకృష్ణ మిషన్ ప్రచురణ | హౌరా, పశ్చిమ బెంగాల్ | 4 |
| 6. | నిగమశర్మ అక్క | సారస్వతాలోకం | రాళ్ళపల్లి. అనంతకృష్ణ శర్మ | 5 |
| 7. | ఎర్రనగారి సావిత్రి | భావనాతరంగిణి | డా॥ జె. మునిరత్నం | 4 |
| 8. | త్యాగరాజు | శ్రీనివాస భారతి | డా॥ కె. సర్వోత్తమ రావు | 5 |
| | | | మొత్తం | **35** |

# I PUC, TELUGU - 2013

పద్యభాగము

## Revised Syllabus (Code - 05)

| Sl. No. | Objectives | Chapter/ Unit | Introductory Subject | No. of hours | Hearing out comes | Evaluation | Activities | Application with Indian culture |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
| 1 | విద్యార్థులలో నిద్యపట్ల జిజ్ఞాస, గురుభక్తి పెంపొందించుట. | **ఏకలవ్యుడు** | మహాభారతం పరిచయం | 06 | జిజ్ఞాస, గురుభక్తి | ఏకలవ్యుని గురుభక్తి ఎట్టిది ? | చిన్న నాటి నుండి చదువు చెప్పిన గురువులను గుర్తుచేసికొని, వారి పేర్లు వ్రాయుట. | భారతీయ సంస్కృతిలో గురువునకుగల గౌరవం, గురు-శిష్య సంబంధాల ప్రాధాన్యం. |
| 2 | కన్యక కాంచిన హితబోధ నేటి తరం మహిళలకు ఆదర్శం. | **కన్యక** | ఆధునిక కవిత పరిచయం | 04 | పురుషులకు కనువిప్పు కలిగించుట. | కన్యక హితబోధను వివరించండి. | గురజాడ సంఘసంస్కరణ. | 'ప్రాతదంతా మంచి అనుకోరాదు' అన్నమన సంస్కృతికి అనుగుణంగా బాల్య వివాహ నిషేధం. సంఘ సంస్కరణం. |
| 3 | అహంకారములేని భక్తిని పెంపొందించుకోవడం. | **గజేంద్ర మోక్షం** | మహాభాగవతం పరిచయం | 06 | భగవంతుని అనుగ్రహం పొందడం. | గజేంద్రుని 'మొర'ను వివరించండి. | గజేంద్రుని పూర్వజన్మ వృత్తాంతాన్ని సేకరించండి. | భారతీయ సంస్కృతిలో 'భగవంతుని నమ్మినవాడు ఎన్నడూ చెడిపోడు' అన్న సత్యాన్ని చాటి చెప్పడం. |
| 4 | కష్టాలలో ఉన్న వారిని ఆదుకోవడం, స్వామి భక్తి, కర్తవ్య నిర్వహణ. | **హనుమ త్సందేశం** | రామాయణ పరిచయం | 06 | స్వామిభక్తి, కర్తవ్య నిర్వహణ | హనుమంతునిలోని సమయస్ఫూర్తి, వాక్పటిమ, వినయగుణం కర్తవ్య దీక్షను వివరించండి. | సుందరకాండం లోని కథను సంగ్రహంగా తెల్పండి | కష్టాలలో ఉన్నవారిని ఆదుకోవాలనే సిద్ధాంతాన్ని ఆంజనేయస్వామి స్వయంగా పాటించి చూపడం. స్వామిభక్తి భారతీయ సంస్కృతిలో ఒక భాగం. |

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5 | సుకుమారమైన మనస్తత్వాన్ని కలిగి ఉండడం. | **కుంతీకుమారి** | ఆధునిక ఖండకావ్య పరిచయం | 06 | హృదయ మార్దవం, జీవితం పట్ల బాధ్యత పెంపొందించు కోవడం. | కుంతి మాతృ హృదయాన్ని వివరించండి. | కరుణశ్రీ గారి ఇతర రచనలను సేకరించండి. | భారతీయ సంస్కృతిలో తల్లికిగల స్థానాన్ని, సరళ హృదయాన్ని బోధిస్తున్నదీ పాఠం. |
| 6 | కర్ణాటకలోని హంపీ పురాతన వైభవాన్ని విద్యార్థులకు గుర్తు చేయడం. | **హంపీక్షేత్రం** | రసమయమైన ఆధునిక పద్య రచనా వైభవాన్ని పరిచయం చేయడం. | 04 | పురాతన కళా ఖండాలను, కట్టడాలను కాపాడుకోవాలనే తపన కల్గించడం. | హంపి వైభవాన్ని వివరించండి. | ఉపాధ్యాయుల సహకారంతో విద్యార్థులంతా హంపీయాత్రకు వెళ్ళి రావడం. | మన ప్రాచీన భారతీయులు శిల్పకళల పట్ల ఎంత అంకిత భావం కలిగినవారో, అట్టి హంపి శిథిలమైతే వారిమనోవేదన మన సంస్కృతికి అద్దం పడుతోంది. |
| 7 | ఋషి ఋణాన్ని తీర్చుకొనే విధాన్ని గుర్తు చేయడం. | **వ్యాసమహర్షి జననం** | భారత, భాగవత, పురాణ పరిచయం. ఆధునిక ప్రౌఢ ప్రబంధ కవిత పరిచయం | 05 | ఋషులు మరియు తల్లిదండ్రుల పట్ల భక్తి, విశ్వాసములు పెంపొందించు కొనుట. | వ్యాస మహర్షి జనన వివరములు తెలియ జేయండి. | అష్టాదశ పురాణముల పేర్లు, భారతములోని 18 పర్వముల పేర్లు సేకరించండి. అష్టాదశమంటే ఏమిటో తెలిసికోండి. | భారతీయ సంస్కృతిలో ఋషులకుగల మహోన్నత స్థానాన్ని తల్లిదండ్రుల పట్ల పుత్రులకు ఉండవలసిన భక్తి భావాన్ని విశదం చేస్తున్నది వ్యాసమహర్షి జననం. |
| 8 | ప్రకృతి ఆరాధన, ప్రశాంత జీవనం. | **గోదావరి** | ఆధునికగేయ కవిత, ప్రకృతి ఆరాధన, పర్యావరణ పరిరక్షణ పరిచయం. | 03 | ప్రకృతి ఆరాధన, ప్రశాంత జీవనం. | 'గోదావరి' పరవళ్ళను కవి ఏవిధంగా వర్ణించాడు ? | గోదావరి నదిని ప్రత్యక్షముగాగాని లేదా దూరదర్శన్‌లోగాని చూడండి. | మన సంస్కృతిలో నదీమతల్లులను గౌరవించడం, పూజించడం, ప్రకృతి ఆరాధనలోని సరమార్థం ఈ పాఠంలో వివరించబడింది. |

---

గద్యభాగము

| Sl. No. | Objectives | Chapter/ Unit | Introductory Subject | No. of hours | Hearing out comes | Evaluation | Activities | Application with Indian culture |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
| 1 | జీవితంలో ఎదురయ్యే సమస్యలకు పరిష్కార మార్గాలను తెలుసుకోవడం. | **బుద్ధిబలం** | పూర్వపు తెలుగు గ్రాంథిక వచన రచనా స్వరూప పరిచయం. | 04 | నిజ జీవితంలో సమస్యలు – పరిష్కార మార్గాలు | కుందేలు సింహమును నుట్టుబెట్టిన విధమును వివరించండి. | విన్నయ సూరి వ్రాసిన ఇతర నీతి కథలను సేకరించండి. | సంస్కృత భాషలోని హితోపదేశ కావ్య సారాన్ని గ్రహించి, జీవితంలో అనుసంధానించుకోవడం. |
| 2 | జీవితగమనానికి అనువైన రాచబాటను ఏర్పరచే విదుర నీతులు. | **విదుర నీతులు** | తేటనైన తెలుగు వ్యావహారిక రచనా పరిచయం. | 05 | పుత్రవ్యామోహంలోని ధృతరాష్ట్రుని దుర్లక్షణను చూచి విద్యార్థి తన జీవితగమనాన్ని సరిదిద్దుకోవడం. | నీకు నచ్చిన విదురనీతులను ఎనిమిదింటిని వ్రాయము. | విదుర నీతులను నిజ జీవితంలో అనుసంధానించు కోవడం. | భారతీయ సంస్కృతిలో 'పెద్దల మాట చద్ది మూట' అన్నదాన్ని గుర్తించడం. |
| 3 | కర్ణాటక దేశంలోని గొప్ప సంఘసంస్కర్తను గూర్చి తెలుపడం. | **బసవేశ్వరుడు** | సంఘసేవా ప్రాముఖ్యాన్ని తెలియ చేయడం. | 04 | సంఘసేవకు విద్యార్థులు పూనుకొని ఆదర్శ ప్రాయులు కావడం. | బసవేశ్వరుని జీవితాన్ని సంక్షిప్తంగా వివరించండి. | బసవేశ్వరుని 'వచనములు' సేకరించి, అవి సంఘానికి ఎలా ఉపకరించాయో పరిశీలించండి. | భారతీయ సంస్కృతిలో మహాత్ముల జీవితాలను ఆదర్శంగా ఎలా జీవించాలో తెలుసుకోవడం. |
| 4 | సౌరశక్తి వినియోగం – విద్యుచ్ఛక్తి లోటును పూరించుకోవడం. | **సౌరశక్తి** | సౌరశక్తి ప్రాధాన్యం. | 04 | విజ్ఞానశాస్త్ర దృక్పథంతో సౌరశక్తి వినియోగం– లైట్లు వెలగడం, నీళ్ళుతోడడం, మిక్కర్లు, స్వయపాయం మొ॥ వాటికి వాడడం. | 'భూమిపై ప్రాణుల మనుగడకు సూర్యుడే ఆధారం'– ఎట్లు ? వివరించండి. | సౌరశక్తి ఏ ఏ కోణాల్లో ఎలా ఉపయోగించ బడుతున్నదో పరిశీలించి వ్రాసుకోవడం. | నక్షత్ర, గ్రహ, తారలకు అధిపతియైన సూర్యుని దివ్య శక్తిని గుర్తించడం. సకల దేవతాస్వరూపునిగా భావించడం. |

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5 | విద్యార్థులలో మాతృ దేశం పట్ల అంకితభావం, పెంపొందించడం. | **వివేకానందుని సందేశం** | భారతీయ సంస్కృతి, విలువలు పెంపొందించుటలో వివేకానందస్వామి కృషి-పరిచయం. | 04 | మానవీయ విలువలు, భారతీయ ఔన్నత్యాన్ని గూర్చి గ్రహించడం. | ఉన్నత స్థితిని చేరుకోవడానికి వివేకానందుడిచ్చిన సందేశం | స్వామి వివేకానందుడు అమెరికాలోని చికాగోలో చేసిన ప్రసంగాన్ని గూర్చి వివరంగా తెలుసుకోవడం. | సన్యాసం పట్ల, త్యాగం పట్ల, మహాత్ముల పట్ల భారతీయుల గౌరవాన్ని చాటడం. |
| 6 | చెడుమార్గంలో నడువకుండా మంచిమార్గంలో ఎలా నడవాలో గ్రహించి, ఆచరించడం. | **నిగమశర్మ అక్క** | నీతి శతకాల ప్రభావం, వేమన బోధనలు, సుభాషితాలు మున్నగు వాటినిగూర్చి పరిచయం, నీతి కథల పరిచయం. | 05 | చెడుమార్గంలో నడచిన నిగమ శర్మకు ఏ దుర్గతి పట్టిందో తెలుసుకొని నిజ జీవితంలో జాగ్రత్తపడడం. | నిగమశర్మ అక్క తన తమ్ముని సరిదిద్దడానికి చేసిన ప్రయత్నాన్ని వివరించండి | తెనాలి రామకృష్ణుని కథలను, ఇతర నీతి కథలను సేకరించండి. | భారతీయ సంస్కృతిలో అడపడుచుకు ఉన్న గౌరవాన్ని తెలియ జేయడం. |
| 7 | నియమ బద్ధంగా జీవించడంవల్ల కలిగే ప్రయోజనాన్ని గ్రహించడం. పాతివ్రత్య ధర్మ ప్రాముఖ్యం. | **ఎర్రనగారి సావిత్రి** | భారతీయ సంస్కృతిలో మనపురాణగాథల పరిచయం, సతీసావిత్రి కథా పరిచయం. | 04 | నియమబద్ధంగా జీవించడం - పాతివ్రత్య మహిమను గుర్తించడం. | యమధర్మ రాజుతో సావిత్రి సంభాషణను వ్రాయండి. | పతివ్రతల కథలను సేకరించండి. | భారతీయ సంస్కృతిలో పాతివ్రత్య ధర్మాన్ని తెలుపడం. |
| 8 | లలితకళలలో సంగీతం పట్ల ఆసక్తిని పెంపొందించడం. దైవభక్తి మహిమను గ్రహించడం. | **త్యాగరాజు** | సుప్రసిద్ధ వాగ్గేయకారుల పరిచయం. | 05 | కళోపాసనవల్ల జీవితాన్ని ప్రశాంతంగా గడపగలమనే సత్యాన్ని గ్రహించ గలగడం. | త్యాగయ్య జీవితాన్ని సంగ్రహంగా వివరించండి. | సుప్రసిద్ధ వాగ్గేయ కారుల జీవితాలను సేకరించండి. | భారతీయ సంస్కృతిలో సంగీతమునకుగల ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించండి. |

ఉపవాచకం - **కెంపేగౌడ** (బెంగళూరు మహానగర నిర్మాత)

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **1** | కర్ణాటక రాష్ట్ర రాజధాని, నేటి దివ్య సుందర ఉద్యాన నగరి బెంగళూరు ఈ స్థాయిలో ఉండుటకు మూలకారకులైన **కెంపేగౌడ** మహాశయుల జీవితగాథ విద్యార్థులలో 'కృషియే కైంకర్య మ'నే మహోన్నత భావాన్ని పెంపొందిస్తుంది. | **కెంపేగౌడ** (బెంగళూరు మహానగర నిర్మాత) | మహాత్ముల జీవిత చరిత్రలు పరిచయం చేయడం. | 10 | పట్టుదలతో పాటు, నిరంతర కృషి ఉంటే మానవుడు చేయరానిదేమీ లేదంటూ చాటుతుంది కెంపేగౌడ పాఠ్యాంశం. | కెంపేగౌడ బెంగళూరు నగరాన్ని నిర్మించడం, అభివృద్ధి చేయడాన్ని గూర్చి వివరించండి. | కర్ణాటక రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి తోడ్పడిన రాణి చెన్నమ్మ, సంగోళి రాయణ్ణ, టిప్పుసుల్తాన్, విశ్వేశ్వరయ్య మొ॥ మహనీయులను గూర్చి తెలుసుకోండి. | ఎక్కడైతే ఉత్సాహము, సాహసము, ధైర్యము, బుద్ధి మొ॥ సద్గుణాలుంటాయో అక్కడ లక్ష్మి, కీర్తి ఉంటాయి అన్న భారతీయ సంస్కృతిని జీర్ణించుకొన్న కెంపేగౌడ బెంగళూరు నగరనిర్మాణంలో చూపిన ప్రతిభ, కృషి అందరికీ ఆదర్శంగా నిలుస్తుంది. |

పి.యు.సి. విద్యార్థుల వయస్సును, మానసిక స్థాయిని దృష్టిలో ఉంచుకొని వారిలో సుదీర్ఘ జాతీయ భావాలు పెంపొందించు కొనే విధంగా ఈ పాఠ్య గ్రంథాన్ని రూపొందించాం.

విద్యార్థులకు అవసరమైన **"అభ్యాస పేటిక"**ను చేర్చడంవల్ల వారిలో సాహిత్య వ్యాకరణాది పరిజ్ఞానం పెరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాం. చివరిగా వ్యాసాలు, లేఖలు, అపరిచిత గద్యం చేర్చడం వల్ల విద్యార్థులలో ఆలోచనాశక్తిని పెంపొందించు కోవడానికి అనుకూలంగా ఉంది.

ప్రథమ పి.యు.సి. భాషాగ్రంథాల అధ్యయనానికి సుమారు 120 పీరియడ్ల సమయం లభించును. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని పద్యభాగానికి 40, గద్య భాగానికి 35, ఉపవాచకానికి 10, వ్యాకరణాదికాలకు 35 పీరియడ్లగా అధ్యాపకులు కేటాయించుకోవచ్చును. చిట్టచివరిగా **'మాదిరి ప్రశ్నపత్రం'** 100 మార్కులకు జత చేయబడింది.

పదని పూర్వ శిక్షణా శాఖావారి సూచనల మేరకు నేటి విద్యా విధానాల్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ పాఠ్యపుస్తకమూ, ఉపవాచకము ప్రథమ పి.యు.సి. విద్యార్థుల భాషా పటిమను, సామాజిక నిలువలను పెంపొందిస్తాయని విశ్వసిస్తూవున్నాం.

---

## DEPARTMENT OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION
### Sampige Road, Malleswaram, Bangalore.

Syllabus Prepared for **I PUC - 2013.**

Sub/Code : **·Telugu (05)** Total Teaching hrs.-120

**Non-detailed Text - (10)**

| Sl. No. | Topic | Text Selected | Name of the Author/Writer | Teaching hours. (10) |
|---|---|---|---|---|
| 1. | కెంపేగౌడ (బెంగళూరు మహానగర నిర్మాత) | కర్నాటక సర్కార ప్రచురణ బెంగళూరు నగర | Extract from N.D. Text published by Karnataka Govt. | 10 |

**Grammer etc.** Total hrs. - 35

| Sl. No. | Topic | Teaching hours. (35) |
|---|---|---|
| 1. | సంధులు | **5** |
| **2.** | ఛందస్సు | **5** |
| **3.** | అలంకారాలు | **5** |
| **4.** | వ్యాసములు | **8** |
| **5.** | లేఖారచన | **4** |
| **6.** | సొంతవాక్యాలు | **4** |
| **7.** | అపరిచిత గద్యం (ప్రశ్న జవాబులు) | **4** |
| | మొత్తం | **35** |

**Period allottment schedule** Periods

| Sl. No. | Topic | Teaching hours. (120) |
|---|---|---|
| 1. | పద్యభాగం | 40 |
| 2. | గద్యభాగం | 35 |
| 3. | వ్యాకరణం | 15 |
| 4. | సమూనాలు | 20 |
| 5. | ఉపవాచకం | 10 |
| | మొత్తం | **120** |

# MODEL QUESTION PAPER

## I P.U.C. - TELUGU

**Time : 3 hrs.** **2013** **Max.Marks : 100**

**(Code No. 05)**

**I.** ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానాలు వ్రాయుము : **5 x 1 = 5**

1. నన్నయ ఏ కాలం వాడు ?
2. పోతనగారి బిరుదమేమి ?
3. హంసీ సమీపమున నున్న నది పేరేమి ?
4. కుంతి ఎవరి కుమార్తె ?
5. వ్యాసమహర్షి తండ్రి ఎవరు ?

**II.** ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు ఒక్కొక్క వాక్యములో సమాధానాలు వ్రాయుము : **5 x 1 = 5**

6. 'శశము' - అనగా నేమి ?
7. విదురుడు ఎవరికి నీతులు చెప్పాడు ?
8. త్యాగయ్య తల్లిదండ్రు లెవరు ?
9. సత్యవంతుడు మరణిస్తాడని ఎవరు చెప్పారు ?
10. ఖనవేశ్వరుడు ఎవరిసభ మంత్రిగానుండెను ?

**III.** ఈ క్రింది పద్యాలలో ఒకదానిని పాదభంగము లేకుండా పూరించండి : **1 x 5 = 5**

11. ఎన్నని చేజనించు ..... శరణంబు వేడెదన్.



12. మునినుంత్రమ్ము ..... కుంతి సౌభాగ్యముల్.

**IV.** ఈ క్రింది పద్యాలలో ఒకదానికి భావం వ్రాయండి. 1 x 5 = 5

13. అలవైకుంఠపురంబులో నగరిలో నామూల సౌధంబుదా
పల సుందర వనాంతరామృత సరఃప్రాంతేందు కాంతేలలో
తల పర్యంక రమానివోదియగు నాపన్న ప్రసన్నుండు ని
హ్యాల నాగేంద్రము "పాహిపాహి" యన గుయ్యాలించి సంరంభియై.

14. అది రమణీయ పుష్పవన - మానస మందొక మేడ - మేడపై
నదియొక మూఁడుమూలగది - అగది తల్పులు తీసి మెల్లగా
పదునయిదేండ్ల యీడుగల బాలిక - పోలిక రాచపిల్ల - జం
కొదనిడి కాళ్ళతోడ దిగుచున్నది క్రిందకు మెట్లమీదుగన్ !

**V.** ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటికి సమాధానములు వ్రాయండి : **2 x 4 = 8**

15. ఏకలవ్యుడు ఏరీతిగా అస్త్రవిద్యలు నేర్చాడు ?
16. సీత, హనుమంతునితో తన సందేహాన్ని ఎలా చెప్పింది ?
17. పెద్దను అమర్చడానికి కుంతి ఏమేమి చేసింది ?

**VI.** ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటికి సమాధానాలు వ్రాయండి : **2 x 4 = 8**

18. నిగమశర్మ అక్క తన తమ్ముని సరిదిద్దడానికి చేసిన ప్రయత్నమేమి?
19. సావిత్రి, సత్యవంతుని వివాహమాడిన విధమును తెల్పండి.
20. వ్యవసాయ రంగంలో సారశక్తి ఎలా ఉపయోగపడుతుంది ?

**VII.** ఈ క్రింది వానిలో రెండింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు వ్రాయుడు : **2 x 3 = 6**

21. అస్త్ర విద్యారహస్యంబు లర్థి బడసి.

22. వినడి చూడడి తలవడి వేగరాడి !

23. నన్నును దల్లినూరుగాంగని కొలువంగ నేర్చు.

**VIII.** ఈ క్రిందివానిలో రెండింటికి సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు వ్రాయుడు : **2 x 3 = 6**

24. వంతు నీ పాలం బడియె.

25. ధనానికంటే గుణానికే ప్రభను గౌరవం.

26. అయితే ఆ డబ్బును దేవుడే కాపాడుకుంటాడు.

**IX.** వీనిలో ఒకదానిని గూర్చి వ్రాయండి : **1 x 10 = 10**

27. కెంపేగౌడ బాల్య విశేషములను తెల్పండి.

28. కెంపేగౌడ బెంగళూరు నగరమును వృద్ధి చేసిన విధమును వివరింపుము.

29. కెంపేగౌడ నిర్బంధమునకు కారణములు తెల్పుము.

**X.** వీటిలో మూడింటిని విడదీసి సంధి పేరు, సూత్రము వ్రాయండి : **3 X 2 = 6**

30. కలడందురు.

31. స్వారి యొసర్చిన

32. ఎన్నటికైన.

33. అక్కోమలి.

34. నిట్టూర్పు



**XI.** గణవిభజన చేసి, యతిని గుర్తించి ఇది ఏమ్య పాదమో తెల్పుము : **1 x 5 = 5**

35. కనకము తాచినన్ కొలిమి గాచిన తగ్గనె వన్నె వాసియున్.

**XII.** ఇందులోగల అలంకారమును వివరించండి : **1 x 5 = 5**

36. కలదు కలండనెడువాడు కలడో ! లేడో !

**XIII.** వీటిలో రెండింటికి సాంతవాక్యాలు వ్రాయండి : **2 x 3 = 6**

37. కొంగుబంగారం

38. పిట్టకొంచెము-కూతఘనము

39. ఉడుతాభక్తి

40. తాడు బోడు

**XIV.** వీనిలో ఒకదానిని గూర్చి లేఖ వ్రాయండి : **1 x 5 = 5**

41. నెలపు మంజూరుకోసం కళాశాల అధ్యక్షులకు లేఖ.

42. ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు చేస్తూ జిల్లా విద్యాశాఖాధికారికి లేఖ.

**XV.** వీనిలో ఒకదానిని గూర్చి వ్యాసం వ్రాయండి : **1 x 10 = 10**

43. నిరుద్యోగ సమస్య

44. అవినీతి నిర్మూలన.

45. పరిశుభ్రత – పచ్చదనం.

---



**XVI.** ఈ గద్యాన్ని చదివి క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి : **5 x 1 = 5**

పుణ్యకర్మ లెక్కువగా చేసినవారు స్వర్గాదిలోకములకు వెళ్ళి పుణ్యఫలములైన సుఖభోగముల ననుభవింతురు. పుణ్యము నశించగనేవారు తిరిగి భూలోకమున జన్మింతురు. అట్లే, పాపము లొనర్చినవారు నరకమున కేగి దుఃఖముల ననుభవింతురు. కాబట్టి మానవుడు సత్కర్మలొనర్చి ఉత్తమస్థితి నొందుటకు ప్రయత్నింప వలెను. ప్రారబ్ధ కర్మను మనము మార్చుకొన లేము.. కాని, భవిష్యత్తు మనచేతిలో నున్నదనుట నిశ్చయము. కాగ మానవుడు సత్కర్మలొనర్చి ఉత్తమగతి నొందుటకు తప్పక యత్నింప వలెను.

ప్రశ్నలు :

46. పుణ్యము చేసినవారు ఏలోకమునకు వెళ్ళెదరు ?

47. పుణ్యము నశించగనే తిరిగి వారు ఏలోకమునకు వత్తురు ?

48. పాపములొనర్చినవారు ఎట్టి కేగుదురు ?

49. దేనిని మనము మార్చుకొన లేము ?

50. మానవుడు ఎందుకొరకు ప్రయత్నించ వలెను ?

★★★★★